

[2023] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ.

ਬਨਾਮ

ਕਾਂਸਟੇਟ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ

(2023 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 219)

19 ਜਨਵਰੀ, 2023

[ਐਮ. ਆਰ ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਸੀ.ਟੀ. ਰਵੀਕੁਮਾਰ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ - ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ - ਇਹ ਦੇਸ਼ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਡਿਊਟੀ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ - ਸੀਆਰਪੀਐਫ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਇਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਅਨੁਪਾਤਕ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਸਰਗਰਮ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਆਪੋਜਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਉੱਤਮ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣਾ, ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਸੀ - ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋਏ - ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਗਲਤ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼.

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ

1. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ ਨਿਯਮ, 1955 ਦੇ ਨਿਯਮ 27 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ - ਇੱਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਫੋਰਸ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ, ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉੱਤਮ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣ ਦੇ, ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਿੱਤਾ

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ [2023] 1 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ.

ਸਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਵੀ ਅਵਧੀ ਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਮ/ਸੀਨੀਅਰ ਆਫ ਆਈਸਰ ਦੇ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਅਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੰਭੀਰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸੀਆਰਪੀਐਫ ਵਰਗੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਫੋਰਸ ਵਿੱਚ ਬਰਖਾਸਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ 'ਤੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਅਨੁਪਾਤਕ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 6][966- ਜੀ - ਐੱਚ; 967- ਏ-ਸੀ]

2. ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਗਲਤ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਕੀ ਤੇਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 10 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਨੇ ਘੱਟ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਫੋਰਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਸੀਆਰਪੀਐਫ ਐਕਟ, 1949 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਅਤੇ 10 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਘੱਟ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧ, ਧਾਰਾ 9 ਅਤੇ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। / ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ। [ਪੈਰਾ 6.1][967- ਸੀ -ਈ]

3. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦੇਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸਪਸ਼ਟ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ। ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਸਿੱਧ ਹੋਏ, ਸੀਆਰਪੀਐਫ ਇੱਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਫੋਰਸ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਅਨੁਪਾਤਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗਲਤ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ. ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 6.3][968- ਬੀ-ਡੀ]

4. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ/ਦੁਰਮਾਨੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਜ਼ਾ/ਦੰਡ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ. ਦੀ ਸੈਟਲ ਕੀਤੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਬਨਾਮ ਕਾਂਸਟ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ

ਕਾਨੂੰਨ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸਜ਼ਾ ਦੁਰਾਚਾਰ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਜ਼ਾ/ਦੁਰਮਾਨੇ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜੇ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬੇਤੁਕਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਬਰਕਰਾਰ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 6.4][968-ਈ-F]

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਆਰ.ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ; (2001) 9 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 592 : [2001] 3 ਸਪਲਾਈ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 664; ਕਮਾਂਡੈਂਟ, 22ਵੀਂ ਬਟਾਲੀਅਨ, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ ਬਨਾਮ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ; (2011) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 244 : [2011] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1189 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2011] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1189	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 6.1, 6.2
[2001] 3 ਸਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 664	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 6.2

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਐਮ.ਆਰ.ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.

1. ਡੀ.ਬੀ. ਵਿੱਚ ਜੈਪੁਰ ਵਿਖੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਬੈਂਚ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ ਨਿਆਂਇਕ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 01.09.2017 ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਪੀਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 303/2005, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਉਕਤ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਆਂ) ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬੈਕ ਵੇਜ ਦੇ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਲਾਭ, ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

2. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

2.1 ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਫੋਰਸ - ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

“ਉਹ ਨੰਬਰ 911120421 ਸੀਟੀ/ਜੀਡੀਐਫ/118 ਸੀਆਰਪੀਐਫ ਦੇ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਜਾਟ ਨੇ ਸੀਟੀ/ਜੀਡੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੀਆਰਪੀਐਫ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11(1) ਅਧੀਨ ਫੋਰਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਘੋਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।, 1949 ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਜੈ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਹਿ ਕੇ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ। ਧੂਮਕੇਤੂ. (ਐਡਜੂਟੈਂਟ), ਡਾ: ਜੇ.ਐਨ. ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ, ਐਸ.ਐਮ.ਓ ਅਤੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ 94 ਬੀ.ਐਨ. ਫਿਰ 118 ਬਿਲੀਅਨ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ. ਸਰਕਾਰ ਵੇਲੇ ਦੇਸੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਕੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ. ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ 26 ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ [2023] 1 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ.

ਅਗਸਤ, 02 ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜੋ ਚੰਗੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਫੋਰਸ ਦੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਨਿਆਇਕ ਹੈ।"

2.2 ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ (ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ) ਨਿਯਮ, 1955 ਦੇ ਨਿਯਮ 27 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ/ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2195/2004 ਹੇਠ ਕਾਰਨ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅੱਗੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ 07.01.2005 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਡੀ.ਬੀ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਅਪੀਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 303/2005 ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ. ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਤੇ 10 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸਰਗਰਮ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਅਤਿ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਗਲਤ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਿਛਲੀ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਾਈਲ ਲਾਭਾਂ ਸਮੇਤ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

3. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਧਵੀ ਦੀਵਾਨ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਏਐਸਜੀ, ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ(ਆਂ) ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ।

3.1 ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀਵਾਨ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਏਐਸਜੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ - ਅਪਰਾਧੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਸਨ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਫੋਰਸ - ਸੀਆਰਪੀਐਫ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਸਿਪਾਹੀ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਸੀਨੀਅਰ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਨੇ ਅਣਬਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਬਨਾਮ ਕਾਂਸਟ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ [ਐੱਮ. ਆਰ ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.]

ਇਸ ਲਈ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜੇ ਕਿ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ ਨਿਯਮਾਂ, 1955 ਦੇ ਨਿਯਮ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਨੂੰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

3.2 ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀਵਾਨ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਏਐਸਜੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਐਫ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਪਰਾਧੀ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਐਫ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11, ਮੁਅੱਤਲ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਾਮੂਲੀ ਜੁਰਮਾਨੇ/ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸੀਆਰਪੀਐਫ ਐਕਟ, 1949 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਅਤੇ 10 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ - ਦੇਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਰਗਰਮ ਡਿਊਟੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਘੱਟ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਨੁਪਾਤਕ ਹੈ, ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ. ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਅਤੇ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੈਦ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ। ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ। ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰਿਲਾਇੰਸ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਮ ਕਰਨ; (2022) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 373 (ਪੈਰਾ 16 ਤੋਂ 21 ਅਤੇ 30)।

3.3 ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀਵਾਨ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਏਐਸਜੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਲਗਾਈ ਗਈ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ। ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇੱਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਫੋਰਸ - ਸੀਆਰਪੀਐਫ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਕੰਮ ਬੇਵਕੂਫੀ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਅਵੱਗਿਆ ਅਤੇ ਅਵੱਗਿਆ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣ ਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਫੋਰਸ ਵਿੱਚ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

3.4 ਸਿੱਖਿਅਤ ਏਐਸਜੀ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਮਾਂਡੈਂਟ, 22ਵੀਂ ਬਟਾਲੀਅਨ, ਸੀਆਰਪੀਐਫ ਬਨਾਮ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ; (2011) 10 ਐਸਸੀਸੀ 244, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸੀਆਰਪੀਐਫ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 10 (ਐਨ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੇ ਕਿ ਘੱਟ ਘਿਨਾਉਣੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ [2023] 1 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ.

ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇ ਉਸਦਾ ਆਚਰਣ ਚੰਗੀ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਸੀਆਰਪੀਐਫ ਦੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸੇਵਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਹੌਲੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਨੁਪਾਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਸਿਰਫ਼ ਅਨੁਪਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਸਗੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਸਮਾਨਤਾਪੂਰਣ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਅਤਿਅੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਸਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਵਿਗਾੜ ਜਾਂ ਤਰਕਹੀਣਤਾ ਹੈ। ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਜਾਂ 227 ਜਾਂ ਆਰਟੀਕਲ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। 3.5 ਉਪਰੋਕਤ ਬੇਨਤੀਆਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

4. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾ ਸ਼੍ਰੀ ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਗੁਪਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਖਤ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ - ਦੇਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਹਨ।

4.1 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਰਗਰਮ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ. ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਫੋਰਸ ਦਾ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਜੋ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਨੂੰ ਘੱਟ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ, ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਕਿ ਘੱਟ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਅਨੁਪਾਤਕ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗਲਤ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ।

4.2 ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ 11 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇੱਕ ਨਰਮ ਨਜ਼ਰੀਆ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਜ਼ਾ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸਦੀ ਪਿਛਲੇ 11 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਨਰਮ ਨਜ਼ਰੀਆ ਰੱਖਣ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

5. ਅਸੀਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

6. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ ਨਿਯਮ, 1955 ਦੇ ਨਿਯਮ 27 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ। ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੈ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਬਨਾਮ ਕਾਂਸਟ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ [ਐਮ. ਆਰ ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.]

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜੋ ਸੀਆਰਪੀਐਫ - ਇੱਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਫੇਰਸ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ, ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉੱਤਮ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣ ਦੇ, ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਬੀਆਂ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਧਮਕੀਆਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਵੀ ਅਵਧੀ ਦਾ ਹੈ। ਉੱਚ/ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੰਭੀਰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀਆਰਪੀਐਫ ਵਰਗੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਫੇਰਸ ਵਿੱਚ ਬਰਖਾਸਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ 'ਤੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਅਨੁਪਾਤਕ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

6.1 ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਜੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਧਾਰਾ 10 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸ ਨੇ ਘੱਟ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਫੇਰਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਸੀਆਰਪੀਐਫ ਐਕਟ, 1949 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਅਤੇ 10 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਘੱਟ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧ, ਧਾਰਾ 9 ਅਤੇ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। /ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸੀਆਰਪੀਐਫ ਜਵਾਨ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 10 (ਐਨ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਘੱਟ ਘਿਨਾਉਣੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਨੈਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ ਦੀ ਚੰਗੀ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਣਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਘੱਟ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਅਨੁਪਾਤਕ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

6.2 ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਦੇ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਗੈਰ-ਅਨੁਪਾਤਕ ਹੈ। ਗਲਤ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰ.ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ; (2001) 9 ਐਸਸੀਸੀ 592 ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ [2023] 1 ਐੱਸ.ਸੀ.ਆਰ.

ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਹ ਅਨੁਪਾਤੀ ਸੀ, ਸਜ਼ਾ ਸਿਰਫ਼ ਅਨੁਪਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਸਗੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਨੁਪਾਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਅਤਿ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਇਸਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਵਿਪਰੀਤਤਾ ਜਾਂ ਤਰਕਹੀਣਤਾ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਜਾਂ 227 ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

6.3 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ (ਨਾਂ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਸਿੱਧ ਹੋਏ, ਸੀਆਰਪੀਐਫ਼ ਇੱਕ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਫੋਰਸ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਅਨੁਪਾਤਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗਲਤ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

6.4 ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ/ਦੁਰਮਾਨੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਜ਼ਾ/ਦੰਡ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਾਪਸ ਤਨਖਾਹ. ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਿੱਥੇ ਸਜ਼ਾ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਜ਼ਾ/ਦੁਰਮਾਨੇ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਬੇਤੁਕਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਬਰਕਰਾਰ ਹਨ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੁਰਮਾਨੇ/ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਅਨੁਪਾਤਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

7. ਉਪਰੋਕਤ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਸਫਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ।

(ਸਹਾਇਕ : ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਐਲ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ)